

Risikorapport 2017

for Cultura Bank

Innhold

1. Målsettinger og risikopolity	3
<i>Kredittrisiko</i>	3
<i>Markedsrisiko</i>	5
<i>Valutarisiko</i>	5
<i>Aksjerisiko</i>	6
<i>Likviditetsrisiko</i>	6
2. Ansvarlig kapital	6
<i>Ansvarlig kapital</i>	6
<i>Kapitaldekning</i>	7
<i>Ansvarlig lånekapital</i>	7
3. Kapitalbehovet	7
<i>Kapitalkrav</i>	8
<i>Bufferkrav</i>	8
<i>Uvektet kjernekapitalandel</i>	9
4. Motpartsrisiko	9
5. Kredittrisiko	9
<i>Regnskapsmessige definisjoner og beskrivelse av anvendte metoder</i>	9
<i>Geografisk fordeling av eksponeringene</i>	10
<i>Bransjefordeling av eksponeringene</i>	11
<i>Fordeling av eksponeringenes restløpetid, oppdelt på eksponeringskategoriene</i>	11
6. Kredittvurderingsbyråer	12
7. Opplysninger om beregning av kredittrisiko under IRB-metoden	12
8. Markedsrisiko	12
9. Operasjonell risiko	12
10. Eksponeringer i aksjer m.v. som ikke inngår i handelsportefølje	13
11. Eksponeringer for renterisiko i posisjoner utenfor handelsporteføljen	14
12. Opplysninger vedrørende verdipapirisering	14
13. Opplysninger om avanserte målemetoder for å beregne operasjonell risiko	14
14. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	15

Risikoopplysninger for Cultura Bank

1. Målsettinger og risikopolicy

Foreliggende risikoreport for Cultura Bank er utarbeidet som et ledd i oppfyllelsen av bestemmelsene i Basel II avtalen, som pålegger banker å utarbeide en rapport som utfyller opplysningene om ulike risikoer som er gitt i årsrapporten. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2017 med mindre annet fremgår. Risikoreport og årsrapport er tilgjengelige på bankens nettsider eller kan på forespørsel fås i bankens ekspedisjon.

I forbindelse med driften er banken eksponert for forskjellige risikotyper som kredittrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko. Bankens samlede markedsrisiko omfatter renterisiko og valutarisiko.

Kredittrisiko defineres som risikoen for at kundenes betalingsforpliktelser ovenfor banken ikke kan inndrives på grunn av enten manglende evne eller vilje hos kundene til å betale til avtalt tid.

Markedsrisiko defineres som risikoen for at markedsverdien av bankens aktiva og passiva endres som følge av endringer i markedsforholdene.

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser på grunn av utilstrekkelig likviditet.

Operasjonell risiko defineres som risikoen for at det enten direkte eller indirekte oppstår økonomiske tap som følge av feil i interne prosesser og systemer, menneskelige feil eller som følge av eksterne hendelser.

Bankens formål med sin policy for risikostyring er å minimere de tap som kan følge av bl.a. uforutsett utvikling i finansmarkedene eller i de utlånsområder der banken er aktiv. Styret fastsetter de overordnede policyer for risiko- og kapitalstyring og mottar løpende rapporter om utviklingen i risikoer og utnyttelse av de tildelte rammer.

I det følgende beskrives de forskjellige risikotyper nærmere.

Kredittrisiko

Den viktigste risiko i banken er kredittrisiko. Bankens risikostyringspolitikk er derfor tilrettelagt med henblikk på å sikre at transaksjoner med kunder og finansinstitusjoner hele tiden ligger innenfor de vedtatte retningslinjer. Det er vedtatt rammer som begrenser eksponeringen i forhold til finansinstitusjoner som banken har forretninger med.

Sikkerhetstyper

Cultura Bank ønsker i størst mulig grad å ha dekket lånene med sikkerhet. For utlån til privatkunder er de viktigste sikkerhetstyper fast eiendom.

For utlån til bedrifts- og institusjonskunder er de viktigste sikkerhetstyper fast eiendom, kausjoner, varelagre og fordringer, samt driftstilbehør og landbruksløsøre.

Typer av sikkerhet som anvendes for kundegruppene private og bedrifts- og institusjonskunder, kan oppsummeres som følger:

	Privatkunder	Bedrifts- og institusjonskunder
Eiendom	x	x
Bankkonto	x	x
Kjøretøy	x	x
Driftstilbehør		x
Omløpsmidler		x
Kausjon	x	x

Alle låneavtaler følges løpende med hensyn til termininnbetalinger. Eventuelle mislighold rapporteres til styret. Det er utarbeidet et regelverk for kredittvurderinger, og banken har en kredittkomité som arbeider innenfor en fullmaktsramme.

Risikoklassifisering

Banken har siden starten foretatt en risikoklassifisering av alle utlån basert på et sett kriterier for henholdsvis betalingsevne og sikkerhet. Utlånene blir klassifisert i 5 risikoklasser vurdert etter verdien av de avgitte sikkerheter og kundens betalingsevne på det tidspunkt lånet eller garantien blir gitt. Senere reklassifiseres engasjementene dersom verdier på sikkerheter eller betalingsevnen endres. Klassifiseringen danner grunnlaget for de nedskrivninger som er gjennomført på gruppenivå. Bankens begrensede antall lån innenfor bestemte sektorer, næringer og geografiske områder gjør det nødvendig å se på utlånsmassen som en helhet.

Risikoklassene fremkommer i to operasjoner. For hvert enkelt lån vurderes låntakers betalingsevne og de avgitte sikkerheter etter følgende skala:

Betalingsevne	Sikkerhet
A Trygg	A Trygg
B God	B God
C Tilfredsstillende	C Tilfredsstillende
D Usikker	D Usikker
E Svak	E Svak / uten sikkerhet

Vurderingene ovenfor gir i alt 25 kombinasjonsmuligheter av betalingsevne og sikkerhet. Disse er deretter gruppert i risikoklassene A-E, slik tabellen viser:

		Sikkerhet				
		A	B	C	D	E
Betalingsevne	A	A	A	A	B	B
	B	A	A	B	B	B
	C	A	B	B	C	D
	D	B	B	C	D	D
	E	B	C	C	D	E

For lån som faller inn under risikoklasse B, C og D foretas nedskrivning på gruppen, mens det for lån i risikoklasse E foretas individuelle nedskrivninger.

Utlån og garantier fordelt på risikogrupper med tilhørende nedskrivninger

Klasser	Lån		Garantier		Trekkrettigheter		Sum		Nedskrivninger		Beskrivelse
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	
Tusen kroner											
Klasse A	490 578	430 709	7 517	3 771	20 638	13 973	518 733	448 453	0	0	
Klasse B	72 615	77 405	2 093	2 489	1 354	3 311	76 062	83 205	948	950	Gruppe- nedskrivning
Klasse C	257	187	0	-	0	0	257	187	64	43	Gruppe- nedskrivning
Klasse D	708	804	0	60	55	22	763	886	315	334	Gruppe- nedskrivning
Klasse E	1 606	1 564	0	103	0	300	1 606	1 967	189	940	Individuelle nedskrivninger
Sum	565 764	510 669	9 610	6 423	22 047	17 606	597 421	534 698	1 516	2 267	

Markedsrisiko

Markedsrisikoen er definert som risikoen for at verdien av bankens eiendeler reduseres som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Styring av bankens markedsrisiko foregår gjennom definerte maksimumsrammer for plasseringer i bankens policydokument for markedsrisiko. I følge dette dokumentet skal markedsrisikoen være meget lav. Risiko for tap ved svingninger i aksjekurser og kredittspreader er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter, mens risiko for tap ved svingninger i valutakurser og renter både er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter og dens øvrige virksomhet.

Når det gjelder renterisikoen, som kan føre til et press på rentemarginen, vurderes denne som lav. Banken driver ikke spekulasjonsvirksomhet, og renterisiko oppstår således hovedsakelig gjennom bankens ordinære utlåns- og innskuddsvirksomhet. Cultura Bank yter ikke fastrentelån og har innenfor korte frister mulighet for å justere rentenivået for så vel inn- som utlån. Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer består av obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som har flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR med kvartalsvise rentejusteringer, og statskasseveksler som har maksimal løpetid på 12 måneder.

Valutarisiko

Banken har begrenset valutarisiko, da utlån og innskudd over landegrensene er ført i norske kroner. Banken har imidlertid investert i andeler i beslektede europeiske finansinstitusjoner og har noe valutarisiko gjennom dette. Etter overgang til datatekniske leveranser fra danske SDC pr. februar 2015 har banken noe valutarisiko mot DKK. Dette følger også av strategiske eierandeler i SDC.

Valutaposisjoner

Beløp i 1 000 kr	31.12.2017
EUR	2 308
DKK	4 402
SEK	659
I alt lange nettoposisjoner:	7 369

Aksjerisiko

Cultura Bank har ikke handelsportefølje av aksjer.

Likviditetsrisiko

Bankens likviditetsrisiko er definert som risikoen for at banken ikke klarer å innfri sine gjeldsforpliktelser, eller at banken ikke kan refinansiere sin gjeld eller finansiere sin aktivitet uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger. I følge bankens policydokument for likviditetsrisiko skal likviditetsrisikoen være lav.

I policydokumentet er det satt et minimumskrav til vektet innskuddsdekning¹ på 110 %. Bankens vektete innskuddsdekning var ved utgangen av 2017 på 137 %.

For å kunne møte store uttak og svingninger i kundeinnskuddene holder banken en likviditetsreserve og trekkrettigheter i Norges Bank. Beholdningen i daglig oppgjørsbank, DNB, reguleres fortløpende for å dekke løpende utbetalinger.

2. Ansvarlig kapital

Ansvarlig kapital består av sparebankens fond, eierandelskapital og ansvarlig lånekapital.

Ansvarlig kapital

Beløp i 1000 kr	31.12.17
Egenkapitalbevis 1/1	65 110
Emisjon	9 433
Egenbeholdning av egenkapitalbevis	-824
Sum innskutt egenkapital	73 719
Grunnfondskapital 1/1	3 600
Årets tilførsel	78
Emisjonskostnader	0
Sum opptjent grunnfondskapital	3 678
Utjevningsfond 1/1	7 812
Årets tilførsel	1 538
Sum opptjent utjevningsfond	9 350
Sum kjernekapital før fradrag	86 747
Fradrag for investering i andre finansielle institusjoner	0
Fradrag for immaterielle aktiva	- 2 700
Sum kjernekapital etter fradrag	84 047
Ansvarlig lånekapital	14 970
Sum tellende ansvarlig kapital	99 017

¹ Vektet innskuddsdekning: Her vektet innskudd som ikke er dekket av innskuddsgaranti 50 %

Kapitaldekning

I løpet av året er myndighetsbestemte krav til kapitaldekning blitt skjerpet med 0,5 prosentpoeng overfor bankene. Dette innebærer at myndighetsbestemte krav overfor Cultura er 16,5 % ren kjernekapital og 20,0 % i totalkapital. Bankens styre har fastsatt en buffer på 0,7 prosentpoeng til internt minimumskrav. Internt krav er dermed pr 31.12.2017 17,2 % i ren kjernekapital og 20,7 % i totalkapital. Begge krav oppfylles med god margin.

Ansvarlig lånekapital

Banken emitterte et ansvarlig lån 18.12.2013 pålydende kr 15 millioner, som har en løpetid til 18.12.2023. Banken kan benytte sin rett til å innfri lånet helt eller delvis til pari kurs 18.12.2018. Rentesatsen på lånet pr. 31.12.2017 er 4,83 %, og lånet forrentes med grunnlag i 3 MND NIBOR med tillegg av 4,0 prosentpoeng. Lånet var pr. 31.12. 2017 balanseført med kr 14 970 000.

3. Kapitalbehovet

Variable elementer, som er vurdert i forhold til fastsettelse av kapitalbehovet: Banken har i forbindelse med den såkalte pilar 2 i Basel II avtalen vært gjennom en prosess for beregning av kapitalbehov (ICAAP) Videre har det i annet halvår 2016 blitt gjennomført en såkalt SREP-prosess (Supervisory Review and Evaluation Process) fra tilsynsmyndighetenes side. Disse prosessene danner utgangspunkt for opplysningene nedenfor.

	Identifisert kilde
Kapital til dekning av kredittrisiko	Økning i tap på kunder
Kapital til dekning av markedsrisiko	Aksjekursfall Renteendringer
Kapital til dekning av øvrige risikoer	Generelt fall i inntektene Stigning i valutakursrisiko Stigning i motpartsrisiko

Andre risikoområder, som er vurdert i relasjon til fastsettelsen av kapitalbehovet:

	Identifisert kilde
Ytterligere kapital til dekning av kredittrisiko	Store engasjementer Svake engasjementer Geografisk konsentrasjon Bransjekonsentrasjon Konsentrasjon av sikkerheter
Ytterligere kapital til dekning av markedsrisikoer	
Ytterligere kapital til dekning av øvrige risikoer	Operasjonell risiko og kontrollmiljø Strategisk risiko Omdømmerisiko Risikoer i relasjon til bankens størrelse og kapitalfremskaffelse Likviditetsrisiko

Kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser kapitalkrav for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for operasjonell risiko, valutarisiko og samlet kapitalkrav.

Beregning av risikovektede poster etter kategorier

Tusen kroner	Risikovektede eksponeringer	Kapitalkravet (8 % av eksponeringen)
Stater og sentralbanker	0	0
Lokale og regionale myndigheter	0	0
Offentlig eide foretak	0	0
Institusjoner	7 276	582
Foretak	57 751	4 620
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	268 375	21 470
Forfalte engasjementer	50	4
Obligasjoner med fortrinnsrett	18 980	1 518
Øvrige engasjementer	14 689	1 175
Sum beregningsgrunnlag kredittrisiko	367 121	29 369
+ operasjonell risiko	46 913	3 753
+ valutarisiko	7 369	590
- fradrag for tapsavsetning	0	0
Sum beregningsgrunnlag	421 403	33 712
Ren kjernekapital i %	19,94	
Kjernekapitaldekning i %	19,94	
Ansvarlig kapital i %	23,50	

Interne rating-baserte metoder

Banken bruker ikke en intern modell for beregning av kredittrisikoen, derfor er opplysningskravet ikke relevant.

Bufferkrav

Banken har per 31.12.2017 et kombinert kapitalbufferkrav på 31 605 tusen kr:

i nok 1 000		Kjernekapitalkrav pr. 31.12.2017
Bevaringsbuffer	2,5 %	10 535
Systemrisikobuffer	3,0 %	12 642
Motsyklisk buffer	2,0 %	8 428
Kombinert bufferkrav		31 605
Faktisk ren kjernekapital		84 047
Minstekrav til ren kjernekapital	4,5 %	18 963
Tilgjengelig kjernekapital til å dekke bufferkrav		65 084

Banken har 65 084 tusen kroner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

	Uvektet kjernekapitalandel
Uvektet kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	8,36 %
Uvektet kjernekapitalandel (Inkludert kjernekapital omfattet av overgangsregler)	8,36 %

4. Motpartsrisiko

Banken bruker ikke kreditderivater til å dekke den delen av kredittrisikoen som vedrører motparten, og banken har ingen transaksjoner på dette området. Bankens har heller ikke motparttrisiko som har oppstått gjennom valutatransaksjoner eller bruk av andre finansielle instrumenter.

5. Kredittrisiko

Regnskapsmessige definisjoner og beskrivelse av anvendte metoder

Misligholdte lån er lån der kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket innen 90 dager etter at overtrekket fant sted.

Øvrige tapsutsatte lån er lån som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske situasjon innebærer en overveiende sannsynlighet for at et tap vil materialisere seg på et senere tidspunkt.

Konstaterte tap er tap som ansees som konstatert ved stadfestet akkord eller konkurs, ved at utleggsforretninger ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller for øvrig ved at banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som tapt av banken.

Nedskrivninger for verdifall på individuelle utlån er nedskrivning til dekning av påregnelig tap på engasjement som er identifisert som tapsutsatte på balansedagen.

Nedskrivninger for verdifall på grupper av utlån er nedskrivning til dekning av tap som må påregnes å inntreffe på grupper av engasjementer som ikke er misligholdt eller spesifikt identifisert som tapsutsatte.

Krav til opplysninger om kredittrisiko følger av Kapitaldekningsforskriftens kapittel 46.

Kapitaldekningsforskriftens kapittel 5 angir hvilke risikovekter som skal benyttes for ulike kategorier av kredittrisiko.

Cultura Bank har følgende typer risikoklasser i sin portefølje:

Type	Vekt
Sentralbank	0 %
Obligasjoner med fortrinnsrett	10 %
Plasseringer i andre banker	20 %
Lån sikret med pant i boligeiendom	35 %
Lån til næringsvirksomhet med normal risiko	100 %
Forfalte engasjementer	150 %

Cultura Bank har ikke anvendt interne metoder for beregning av kredittrisiko

Cultura Bank har heller ikke anvendt ratingbyråer i forbindelse med beregning av kredittrisiko

Geografisk fordeling av eksponeringene

Fylke	Lån og garantier pr. 31.12.17		Garantier pr. 31.12.2017	
	i 1000 kr	%	i 1 000 kr	%
Østfold	31 414	5,6	50	0,5
Akershus	108 385	19,2	6 146	63,9
Oslo	201 057	35,5	2 901	30,2
Hedmark	44 783	7,9	0	0
Oppland	13 591	2,4	0	0
Buskerud	39 027	6,9	0	0
Vestfold	31 423	5,6	10	0,1
Telemark	4 491	0,8	0	0
Aust-Agder	1 602	0,3	0	0
Vest-Agder	30	0,0	0	0
Rogaland	8 749	1,5	75	0,8
Hordaland	21 044	3,7	75	0,8
Sogn og Fjordane	571	0,1	0	0
Møre og Romsdal	2 013	0,4	0	0
Sør-Trøndelag	18 762	3,3	75	0,8
Nord-Trøndelag	2 964	0,5	0	0
Nordland	14 716	2,6	0	0
Troms	16 802	3,0	0	0
Finnmark	4 082	0,7	0	0
Utlandet	258	0,0	278	2,9
Sum:	565 764	100,0	9 610	100,0

Bransjefordeling av eksponeringene

	Lån pr. 31.12.17		Garantier pr. 31.12.17	
	1 000 kr	%	1 000 kr	%
Jordbruk og tilknyttede tjenester	51 359	9,1	10	0,1
Industri	8 895	1,6	0	0,0
Bygging av skip og båter	1	0,0	0	0,0
Bygge og anleggsvirksomhet	1 108	0,2	0	0,0
Varehandel, reparasjon av motorvogner	8 908	1,6	665	6,9
Transport og lagring	0	0,0	152	1,6
Overnattings- og serveringsvirksomhet	1 135	0,2	0	0,0
Informasjon og kommunikasjon	0	0,0	0	0,0
Omsetning og drift av fast eiendom	51 275	9,1	0	0,0
Faglig og finansiell tjenesteyting	592	0,1	0	0,0
Forretningsmessig tjenesteyting	1 951	0,3	1 570	16,3
Undervisning	97 951	17,3	865	9,0
Helse- og sosialtjenester	56 527	10,0	710	7,4
Kultur, underholdning, fritid	4 990	0,9	0	0,0
Annen tjenesteyting	28 678	5,1	5 488	57,1
Lønnstakere, pensjonister o.a.	252 394	44,5	150	1,6
Sum	565 764	100,0	9 610	100,0

Fordeling av eksponeringenes restløpetid, oppdelt på eksponeringskategoriene

Hovedposter i balansen fordelt på restløpetid

	Inntil	1 mnd. -	3 mnd. -	1 år -	over	Uten	Totalt
	1 mnd.	3 mnd.	1 år	5 år	5 år	restløpetid	
Tusen kroner							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	56 111	0	0	0	0	170	56 281
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	10 378	0	0	0	0	0	10 378
Utlån til og fordringer på kunder	1 600	4 727	32 667	120 700	389 773	14 781	564 248
Obligasjoner og andre rentebærende papirer	0	109 707	20 033	150 621	20 141	0	300 502
Øvrige eiendeler	1 271	1 029	1 328	2 108	0	7 651	13 387
Sum eiendeler	69 360	115 463	54 028	273 429	409 914	22 602	944 796
Innskudd fra og gjeld til kunder	835 509	0	0	0	0	0	835 509
Øvrig gjeld	2 923	3 511	1 191	23	0	0	7 648
Egenkapital	0	0	0	0	0	86 669	86 669
Ansvarlig lån	0	0	0	0	14 970	0	14 970
Sum gjeld og egenkapital	838 432	3 511	1 191	23	14 970	86 669	944 796
Netto likviditetseksponering på balanseposter	-769 072	111 952	52 837	273 406	394 944	-64 067	0

Kassekreditter er klassifisert som uten løpetid

Periodens tapskostnad

Tusen kroner	2017
Periodens endring i nedskrivninger på individuelle utlån	-751
+ Periodens endring i nedskrivninger på grupper av utlån	0
+ Periodens konstaterte tap mot tidligere nedskrivninger	370
+ Periodens tap uten tidligere nedskrivninger	1
- Periodens inngang på tidligere konstaterte tap	1
Periodens tapskostnader	-381
Nedskrivninger på individuelle utlån pr 1/1	940
Årets nedskrivning	-751
Nedskrivninger på individuelle utlån pr 31/12	189
Nedskrivninger på grupper av utlån pr. 1/1	1 327
Årets nedskrivning	0
Nedskrivninger på grupper av utlån pr. 31/12	1 327

6. Kredittvurderingsbyråer

Cultura Bank benytter ikke eksterne kredittvurderingsbyråer til beregning av størrelsen på risikovektede eksponeringer.

7. Opplysninger om beregning av kredittrisiko under IRB-metoden

Banken benytter ikke den interne rating-baserte metoden til å beregne kredittrisiko.

8. Markedsrisiko

Markedsrisiko er tapsrisiko forbundet med endringer i markedsprisen på ulike instrumenter, eiendom osv. som banken eier eller har tatt som sikkerhet for engasjementer.

Aksjer og andeler som banken eier er kategorisert som anleggsmidler. Bankens portefølje av obligasjoner, som i hovedsak består av obligasjoner med fortrinnsrett, samt statskasseveksler, er deponert i Norges Bank som sikkerhet for trekkrettigheter der. Banken driver ikke aktiv handel i verdipapirer.

Banken har indirekte eksponering mot eiendomsmarkedet da fast eiendom i stor grad benyttes som sikkerhet for lån.

9. Operasjonell risiko

Bankene skal sette av kapital for å dekke operasjonell risiko. Kapitalkravet til operasjonell risiko skal dekke risiko for tap som følge av uhensiktsmessige eller mangelfull interne rutiner, menneskelige feil og systemmessige feil, eller som følge av eksterne begivenheter, inklusive rettslig risiko.

Banken bruker basismetoden til å beregne kapitalkravet for operasjonelle risiko. Det betyr at kapitalkravet til operasjonell risiko beregnes til: 15 % av de gjennomsnittlige ”basisinntekter” de siste 3 år. Basisinntektene er summen av netto renteinntekter og ikke-renterelaterte nettoinntekter.

10. Eksponeringer i aksjer m.v. som ikke inngår i handelsportefølje

Formål og opplysninger vedrørende aksjer m.v. som ikke inngår i handelsportefølje

Banken har investert i aksjer i selskaper som det samarbeides med på ulike områder. Merkur og Ekobanken, som er lignende banker som Cultura i henholdsvis Danmark og Sverige, har i tilknytning til enkelte engasjementer utstedt avlastningsgarantier. Cultura bank har også utstedt tilsvarende garantier overfor de samme bankene. Med andre europeiske institutter er det utviklet et samarbeid på egenkapitalsiden som innebærer et begrenset krysseierskap. Banken er medeier i IT selskapet SDC med en aksjeinvestering bokført til NOK 2 915 647.

Verdsettelse av aksjer og eierinteresser

Bankens andeler i andre selskaper er klassifisert som langsiktig plassering og vurdert til anskaffelseskost. Det reguleres ikke for fortløpende kursendringer. Eiendelene blir likevel nedskrevet dersom markedsverdi er vesentlig lavere enn bokført verdi og verdinedgangen skyldes forhold som ikke er av forbigående art.

Opplysninger om aksjer, egenkapitalbevis og andeler

Navn	Organisasjons nummer	Antall andeler	Valuta	Nominell verdi	Anskaffelses kostnad (NOK)	Bokført verdi (NOK)	Beregnet virkelig verdi (NOK)
Merkur		837	DKK	837 000	1 480 800	1 480 800	1 969 297
Ekobanken		381	SEK	381 000	351 225	351 225	477 964
Triodos		100	EUR	8 300	52 474	52 474	81 672
Sefea		30	EUR	13 000	116 933	116 933	127 920
La Nef		4 070	EUR	122 100	915 897	915 897	1 201 464
Banca Etica		180	EUR	9 450	78 381	78 381	92 988
Eiendoms kreditt	979 391 285	1 507	NOK	1 507 200	1 570 502	1 570 502	2 239 096
SDC		6 442	DKK	645 000	3 033 337	2 915 647	3 184 623
Bank Asept AS	883 982 282	50	NOK	25 000	25 000	25 000	25 378
Bank ID	988 477 052	10	NOK	15 826	15 826	15 826	27 281
SustainFin SICAV		290	EUR	11 919	197 779	127 966	117 283
Sum					7 838 154	7 650 651	9 544 966

11. Eksponeringer for renterisiko i posisjoner utenfor handelsporteføljen

Verdsettelse av obligasjoner

Bankens obligasjonsportefølje er bokført til anskaffelseskost og blir nedskrevet dersom markedsverdien er lavere enn bokført verdi på balansedagen.

Opplysninger om obligasjoner

I hele tusen:	Bokført verdi	Pålydende verdi	Kostpris	Markeds- verdi	Herav børsnotert
Navn (risikovekt)					
Statskasseveksler (0 %)	109 707	110 000	109 707	109 934	109 934
Kredittforetak – OMF (10 %)	179 712	180 000	179 793	180 830	180 830
Utenlandske kredittforetak – OMF (10 %)	10 091	10 000	10 091	10 093	10 093
Utenlandske kredittforetak (100 %)	992	(EUR 125)	992	1 230	
Sum:	300 502		300 583	302 087	300 857

Gjennomsnittlig effektiv rente på obligasjoner er 1,30 %. Gjennomsnittlig effektiv rente på statskasseveksler er 0,33 %.

Obligasjoner og statskasseveksler med en bokført verdi på kr 299,5 millioner kroner er stilt som sikkerhet for trekkrettighet i Norges Bank.

Renterisiko beregnes som endring i verdi på et rentebærende verdipapir som en følge av endringer i markedrenten. Verdiendringen er en funksjon av kupongrente (den opprinnelige renten på utstedelsestidspunktet), gjenværende løpetid (durasjon) og replaseringsrente for samme periode. Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer består av obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) og statskasseveksler. Alle papirene har høy kredittverdighet og variabel rente med 3 måneders intervaller for renteregulering (OMF), eller maksimal løpetid på 12 måneder (statskasseveksler), og dermed relativt lav kurs- og renterisiko. Banken har for tiden ingen fastrentepapirer i sin portefølje.

12. Opplysninger vedrørende verdipapirisering

Under verdipapirisering forstås en transaksjon der en aktivapost, for eksempel en definert gruppe av lån til eiendom, gjøres om til et offentlig obligasjonslån. Banken benytter seg ikke av verdipapirisering men har som nevnt under pkt. 11 en beholdning av obligasjoner med fortrinnsrett som er «verdipapiriserte» boliglån.

13. Opplysninger om avanserte målemetoder for å beregne operasjonell risiko

Banken benytter ikke avanserte målemetoder til å beregne operasjonell risiko. Fra 1. januar 2008 har banken brukt basisindikatormetoden til å beregne operasjonell risiko.

14. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Verdsettelse

Varige driftsmidler blir ført i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte ordinære avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Ordinære avskrivninger er basert på kostpris, og avskrivningene er fordelt lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid.

Spesifikasjon av postene

Tusen kroner	Maskiner og inventar	Immaterielle eiendeler
Anskaffelseskost pr. 1.1.2017	1 071	8 251
Tilgang i året	64	138
Avgang i året	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12.2017	1 135	8 389
Samlede av- og nedskrivninger 1.1.2017	377	4 402
Ordinære avskrivninger i året	183	1 287
Nedskrivninger i året	0	0
Avgang ordinære avskrivninger i året	0	0
Samlede av- og nedskrivninger pr 31.12.2017	560	5 689
Bokført verdi pr 31.12.2017	575	2 700
Avskrivningssatser	3 - 10 år	5 år

Investeringer i varige driftsmidler

	2017	2016	2015	2014	2013
Kjøp av maskiner og inventar	64	41	854	0	38
Immaterielle eiendeler	138	214	3 265	2 407	0

Det er ikke solgt varige driftsmidler i perioden 2013-2017.

Husleie

Cultura Bank har en leieavtale i Holbergs gate 1, som løper ut 30.05.2026. Arealet utgjør brutto ca. 477 m², og den årlige leien er kr 1 243 788. Leien reguleres med 100 % av den årlige endringen av konsumprisindeksen.